

Bruxelles, 4. prosinca 2025.
(OR. en)

15573/25

CORDROGUE 153
SAN 751
JAI 1848
RELEX 1511
EUDA
EUROPOL

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	4. prosinca 2025.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2025) 743 final
Predmet:	KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU o Strategiji EU-a u području droga

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2025) 743 final.

Priloženo: COM(2025) 743 final

Bruxelles, 4.12.2025.
COM(2025) 743 final

KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

o Strategiji EU-a u području droga

UVOD

Europa se suočava s velikim sigurnosnim, zdravstvenim i socijalnim izazovima povezanim s trgovinom i konzumacijom nedopuštenih droga. To uvelike utječe na sigurnost i zaštitu naših gradova i lokalnih zajednica. Rastuća i sofisticirana tržišta droga obilježena nasiljem doprinose porastu kriminala, ovisnosti i slučajeva predoziranja, širenju zaraznih bolesti¹ i uništavanju okoliša, što dovodi do destabilizacije zajednica² i opterećivanja javnih resursa.

Nezakonita proizvodnja, trgovina i distribucija droga **rastuća je globalna kriminalna djelatnost koja se stalno razvija**. U EU-u polovina najopasnijih kriminalnih mreža sudjeluje u trgovini drogom, a više od dvije trećine koristi nasilje³. **Tokovi kokaina u europske luke**, izravno iz Latinske Amerike ili preko zapadne Afrike, posljednjih su se godina drastično povećali⁴. **Kriminalne mreže primjenjuju informacijske tehnologije i prilagođavaju način rada** kako bi prošle kontrole i izbjegle otkrivanje. Preusmjeravaju trgovinu drogom na manje kontrolirane rute i proširuju prisutnost na internetu, koristeći se platformama za e-trgovinu, društvenim mrežama, anonimizacijom i alatima za šifriranje u vlastite svrhe. Preusmjeravaju i prekursore za droge, uključujući dizajnerske prekursore, te trguju njima radi proizvodnje sintetičkih droga. Ti se kriminalci infiltriraju u društvo **koristeći se nasiljem, kojemu pribjegavaju i maloljetnici**, zbog čega se povećava javna nesigurnost i destabiliziraju zajednice, obitelji i gospodarstva.

Konzumacija droga i dalje je ozbiljan **zdravstveni problem u EU-u**, a posebno su pogođeni mladi. S porastom konzumacije kokaina i pojavom novih psihoaktivnih tvari povećavaju se **rizici od trovanja**, kao i broj smrtnih slučajeva povezanih s drogama koji je 2023. dosegao gotovo 7500⁵. To opterećuje sustave praćenja te **ometa učinkovito liječenje i nastojanja da se smanje štetne posljedice**. Čak i socijalno integrirane skupine sve više upotrebljavaju stimulanse kao što je kokain, čime mogu ozbiljno i dugoročno narušiti zdravlje. Konzumacija droga ugrožava zdravlje i socijalnu stabilnost različitih skupina, posebno onih ranjivih.

Naposljedku, **proizvodnja droge i trgovina drogom štete okolišu** jer se u njega odlaže toksični kemijski otpad i uništavaju staništa, što utječe na životni prostor lokalnih zajednica, a sigurno uklanjanje laboratorija za proizvodnju droga i odlagališta otpada velik je izazov tijelima za izvršavanje zakonodavstva.

Građani u svim državama članicama suočavaju se s tim problemima u svakodnevnom životu. U nedavnom istraživanju Eurobarometra 40 % ispitanika izjavilo je da su trgovina drogom i uporaba droga velik problem u njihovim područjima, a više od trećine smatralo je da su se problemi posljednjih godina povećali⁶.

Kako bi riješila rastući problem uporabe droga i trgovine drogom, Europskoj uniji potreban je ambiciozan pristup borbi protiv droga. Ovom strategijom Komisija utvrđuje daljnje korake za **zaštitu dobrobiti građana i poboljšanje javnog zdravlja i sigurnosti** te istodobno promiče **multidisciplinarnu pristupe za sprečavanje štetnih posljedica i razvoj otpornih i uspješnih**

¹ Agencija Europske unije za droge (EUDA) (2025.), Europsko izvješće o drogama 2025. Trendovi i razvoj.

² Europska komisija (2024.), istraživanje Eurobarometra o utjecaju droga na lokalne zajednice.

³ Europol (2024.), Dekodiranje najopasnijih kriminalnih mreža u EU-u.

⁴ UNODC, Svjetsko izvješće o drogama (2025.).

⁵ EUDA (2025.), Europsko izvješće o drogama 2025. *Trendovi i razvoj*.

⁶ Europska komisija (2024.), istraživanje Eurobarometra o utjecaju droga na lokalne zajednice.

zajednica uz zaštitu okoliša. Riječ je o strategiji kojom će se ojačati pripravnost i odgovor EU-a na trenutačne i buduće izazove povezane s drogama.

OKVIR STRATEGIJE U PODRUČJU DROGA: CILJEVI I VODEĆA NAČELA

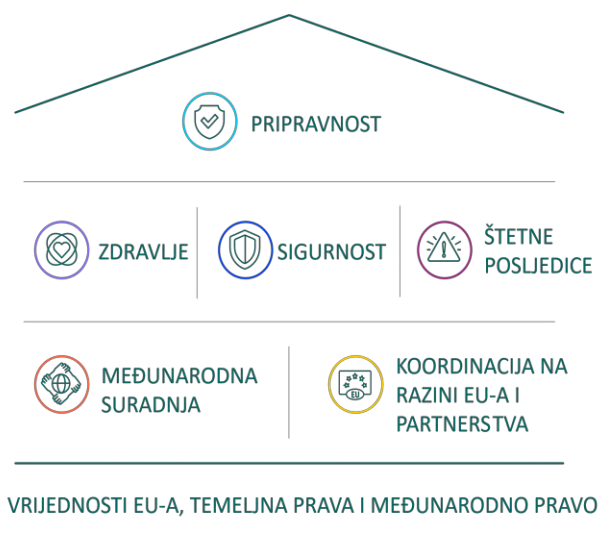
Strategija potvrđuje predanost EU-a **uravnoteženom i multidisciplinarnom pristupu** u cilju borbe protiv zlouporabe droge i organiziranog kriminala jačanjem zdravstvenih, socijalnih i sigurnosnih mjera utemeljenih na **znanstvenim dokazima**. Skupine organiziranog kriminala iskorištavaju pravne nedostatke i razlike u politikama, pri čemu se okruženje povezano s **drogama** brzo mijenja. Strategijom se stoga promiče **integrirani pristup** politici borbe protiv droga i koordinacija na razini EU-a te na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini. U njoj su sadržani odgovori na sigurnosna, zdravstvena i socijalna pitanja u cilju zaštite od mogućih kriza povezanih s drogom, čime se štite građani i zajednice te smanjuju štetne posljedice.

Strategijom se promiče sveobuhvatna suradnja dionika primjenom **pristupa koji obuhvaća cijelo društvo**, jačanjem sektorske i partnerske suradnje te aktivnim uključivanjem civilnog društva.

Prepoznajući međusobnu povezanost proizvodnje, trgovine i konzumacije droga te uviđajući da izazovi u tom području nadilaze nacionalne granice, strategijom se promiču **koordinirani međunarodni odgovori** u suradnji s globalnim partnerima. Cilj je strategije oblikovati politiku borbe protiv droga na razini EU-a i na **nacionalnoj** razini te pridonijeti angažmanu EU-a na **međunarodnoj** razini.

Strategija se temelji se na **pet stupova** čiji je cilj:

- 1) **poboljšati pripravnost EU-a i država članica za predviđanje i odgovor** na prijetnje zdravlju i sigurnosti povezane s drogama;
- 2) **zaštititi javno zdravlje** preventivnim pristupima i terapijama koji se temelje na dokazima;
- 3) **poboljšati sigurnost i zaštititi društvo** borbom protiv proizvodnje droge, trgovine drogom infiltracije kriminala;
- 4) **smanjiti štetne posljedice povezane s drogama** kako bi se pojedinci i društvo zaštitili mjerama usmjerenima na zdravlje pojedinaca te ublažiti štetne učinke na društvo i okoliš; i
- 5) **izgraditi snažna partnerstva** za rješavanje problema povezanih s drogama, posebno s trećim zemljama i regijama.

Strategija se **oslanja na vrijednosti EU-a⁷ i temeljna prava sadržana u Povelji EU-a o temeljnim pravima⁸**. Temelji se na međunarodnom pravu, posebno međunarodnim konvencijama o kontroli droga i Povelji Ujedinjenih naroda te se provodi u skladu s međunarodnim pravom o ljudskim pravima. U skladu je s globalnim obvezama kao što su zaključni dokument s izvanrednog

⁷ Osobito na vrijednosti iz članka 2. Ugovora o Europskoj uniji.

⁸ Povelja Europske unije o temeljnim pravima, SL C 326, 26.10.2012., str. 391.

zasjedanja Opće skupštine Ujedinjenih naroda iz 2016.⁹, ministarska izjava iz 2019.¹⁰, izjava na visokoj razini o preispitivanju u sredini programskog razdoblja 2024.¹¹ i Program UN-a za održivi razvoj do 2030.¹²

Strategija se temelji na evaluaciji Strategije i Akcijskog plana EU-a u području droga za razdoblje 2021. – 2025.¹³, u kojima je istaknuta njezina vrijednost, ali i potreba za pristupom usmjerenim na rezultate. Oslanja se na praćenje situacije u području droga koje provode relevantne agencije EU-a, posebno Agencija Europske unije za droge (EUDA), koja je općepriznata kao središte znanstvene izvrsnosti za pitanja povezana s drogama i kojoj je povjerena nova ključna uloga u jačanju pripravnosti Unije na temelju njezina ojačanog mandata¹⁴, i Europol, koji pruža pouzdane analize na temelju obavještajnih podataka za potporu radu tijela za izvršavanje zakonodavstva. Uključuje znatne doprinose iz kontinuiranog dijaloga s državama članicama i namjenskih radionica pripremnog tijela Vijeća zaduženog za politiku borbe protiv droga, kao i vrijedan doprinos skupina civilnog društva kao što je Forum civilnog društva o drogama. Strategija je ključni rezultat europske strategije unutarnje sigurnosti (ProtectEU)¹⁵ te je usklađena sa Strategijom za Uniju pripravnosti¹⁶, europskom zdravstvenom unijom¹⁷, uključujući ojačani okvir EU-a za zdravstvenu sigurnost¹⁸, i Komisijinim prijedlogom novih pravila o prekursorima za droge¹⁹.

Uzimajući u obzir rezultate evaluacije u kojima je istaknuta potreba za predlaganjem **operativnog odgovora** na situaciju u području droga, Komisija dopunjuje strategiju posebnim **akcijskim planom EU-a za borbu protiv trgovine drogom** kako bi se razbile mreže organiziranog kriminala koje stoje iza trgovine drogom, ciljajući njihove rute i metode kriminalnog djelovanja. Nadovezujući se na prioritete utvrđene u strategiji, u akcijskom planu navode se hitne konkretne mjere koje treba poduzeti na razini EU-a u razdoblju od 2026. do 2030. Taj akcijski plan uključuje

⁹ Zaključni dokument s izvanrednog zasjedanja Opće skupštine Ujedinjenih naroda (UNGASS) iz 2016. o svjetskom problemu droge „Naša zajednička obveza učinkovitog rješavanja i suzbijanja svjetskog problema droge”.

¹⁰ Ministarska izjava iz 2019. o jačanju naših djelovanja na nacionalnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini radi brže provedbe naših zajedničkih preuzetih obveza za odgovor na svjetski problem droge i borbu protiv njega.

¹¹ Izjava Komisije na visokoj razini o opojnim drogama i preispitivanju u sredini programskog razdoblja 2024., koja se nadovezuje na ministarsku izjavu iz 2019.

¹² Opća skupština Ujedinjenih naroda, Opća skupština UN-a, Promijeniti svijet: program održivog razvoja do 2030., A/RES/70/1, 21. listopada 2015.

¹³ Radni dokument službi Komisije – Sažetak evaluacije Strategije EU-a u području droga za razdoblje 2021. – 2025. i Akcijskog plana EU-a u području droga za razdoblje 2021. – 2025., SWD(2025) 188 final; Radni dokument službi Komisije – Evaluacija Strategije EU-a u području droga za razdoblje 2021. – 2025. i Akcijskog plana EU-a u području droga za razdoblje 2021. – 2025., SWD(2025) 187 final.

¹⁴ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/ip_23_1936.

¹⁵ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „ProtectEU: europska strategija unutarnje sigurnosti”, COM(2025) 148 final.

¹⁶ Zajednička komunikacija Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija o Europskoj strategiji za Uniju pripravnosti, JOIN(2025) 130 final.

¹⁷ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Europska zdravstvena unija: zajedničko djelovanje za zdravlje ljudi, COM(2024) 206 final.

¹⁸ Uredba (EU) 2022/2371 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. studenog 2022. o ozbiljnim prekograničnim prijetnjama zdravlju i o stavljanju izvan snage Odluke br. 1082/2013/EU (Tekst značajan za EGP), SL L 314, 6.12.2022., str. 26.

¹⁹ Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o praćenju i kontroli prekursora za droge i stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 273/2004 i (EZ) br. 111/2005, COM(2025) 747 final.

19 operativnih mjera kojima će se prvenstveno ispuniti strateška obveza jačanja sigurnosti EU-a, ali i poboljšanja pripravnosti, otklanjanja štetnih posljedica vrbovanja mladih i izgradnje snažnih partnerstava za suzbijanje trgovine drogom.

I. JAČANJE PRIPRAVNOSTI I ODGOVORA

Pod utjecajem globalnih kriminalnih mreža te geopolitičkih i tehnoloških promjena brzo se mijenja dinamika u ponude nezakonitih droga i potražnje za njima²⁰. Brzo se pojavljuju nove, potencijalno toksičnije psihoaktivne tvari koje stvaraju ovisnost, čime se povećava rizik od trovanja i smrtnih slučajeva povezanih s drogama. Iznimno je važno jačati pripravnost Europe u zdravstvenim, socijalnim i sigurnosnim aspektima borbe protiv droga.

Strateški prioritet br. 1 – Jačanje pripravnosti EU-a za suočavanje s prijetnjama povezanim s drogama

EU mora pojačati praćenje situacije povezane s drogama u EU-u ažuriranjem svojih sustava i mreža za prikupljanje, analizu i širenje podataka kako bi bolje predvidio nove izazove povezane s drogama i odgovorio na njih, među ostalim mjerama pripravnosti i drugim odgovorima koji se temelje na dokazima.

1.1. Senzibiliziranje o rizicima i pristup EU-a usmjeren na budućnost

Bolja informiranost na razini EU-a o situaciji u području droga poboljšava sposobnost brze analize i razmjene podataka o novim trendovima. EUDA stavlja na raspolaganje ključne resurse, kao što je europska mreža forenzičkih i toksikoloških laboratorija, koji se moraju učinkovito primjenjivati kako bi se povećala pripravnost EU-a.

Agencije EU-a, posebno EUDA i Europol, trebale bi **poraditi na pravodobnom praćenju situacije u području droga na razini EU-a** u bliskoj suradnji s državama članicama. EUDA će pomoći državama članicama da porade na ujednačenom prikupljanju podataka pomoću izvora kao što su alati za geoprostorne podatke statističkog ureda EU-a (Eurostat) i podaci Europskog centra za sprečavanje i kontrolu bolesti (ECDC). Primijenit će inovativne pristupe za utvrđivanje ranih znakova koji upućuju na promjene situacije u području droga, nadovezujući se na vlastite postojeće analize podataka bolničkih odjela za hitne slučajeve, ostataka u špricama ili komunalnih otpadnih voda.

S obzirom na brzu i stalnu pojavu novih tvari, **ključno je što prije razmjenjivati informacije na razini EU-a**. U tu će svrhu EUDA nadograditi sustav ranog upozoravanja EU-a radi brzog utvrđivanja novih psihoaktivnih tvari, praćenja njihova sastava i snage djelovanja, procjene štetnih posljedica i sustavnog pružanja tih informacija državama članicama. Europska mreža forenzičkih i toksikoloških laboratorija poduprijet će tu razmjenu informacija i staviti na raspolaganje stručno znanje EU-a. Nadalje, u određenim slučajevima ozbiljne prekogranične prijetnje zdravlju nadležna

²⁰ Europol (2025.), Procjena prijetnje teškog i organiziranog kriminala u Europskoj uniji – Promjena strukture teškog i organiziranog kriminala.

tijela država članica ili Komisija obavješćuju o uzbuni putem sustava ranog upozoravanja i odgovora²¹ kako bi odgovor bio što učinkovitiji.

Naposljetku, EU i države članice trebali bi ojačati **sposobnosti predviđanja** koristeći se prednostima novih i postojećih podatkovnih sustava. To će pomoći u predviđanju srednjoročnih i dugoročnih trendova povezanih s drogama, kao što su učinak digitalizacije, rizici za mlade i porast zastupljenosti sintetičkih droga. EUDA će pojačati aktivnosti predviđanja i prepoznavanja ranih znakova nadolazećih trendova kako bi utvrdila nedostatke na tržištima droga, uključujući učinak digitalizacije, mogući učinak novih sintetičkih droga i izazove zbog promjena politika.

1.2. Jačanje kapaciteta EU-a za odgovor

EU se mora bolje pripremiti za odgovor na nove prijetnje povezane s drogama. U tu će svrhu EUDA, u suradnji s nacionalnim stručnjacima, **izraditi procjene novih prijetnji zdravlju i sigurnosti povezanih s drogama**. Procjene će uključivati jasne mogućnosti odgovora kako bi se ublažile prijetnje na nacionalnoj razini i na razini EU-a²². EU mora biti pripravan i na porast upotrebe novih snažnih sintetičkih droga. EUDA će stoga izraditi procjenu prijetnji za vrlo snažne sintetičke opioide u Europi.

Nadalje, kao dopunu nastojanjima EU-a u okviru Unijina plana prevencije, pripravnosti i odgovora na zdravstvene krize²³, države članice trebale bi razviti **nacionalne mjere pripravnosti i odgovora**. Države članice trebale bi osigurati da njihovi sustavi mogu predviđati, sprečavati i ublažavati prijetnje, među ostalim brzom primjenom medicinskih protumjera i zaliha za smanjenje štete.

EUDA će putem **europskog sustava upozoravanja na droge**²⁴ izdavati i ciljane brza zdravstvena i sigurnosna upozorenja o ozbiljnim rizicima povezanim s drogama, na primjer s vrlo snažnim sintetičkim drogama. Taj će sustav pridonijeti učinkovitom i pravodobnom obavješćivanju o rizicima, povezivanju s nacionalnim sustavima upozoravanja i izravnom informiranju zdravstvenih djelatnika i službenika za izvršavanje zakonodavstva.

1.3. Povezivanje istraživačkih aktivnosti

Aktivnosti na razini EU-a i na nacionalnoj razini trebale bi biti usmjerene na bolje razumijevanje nedostataka u istraživanju povezanih s djelovanjem droga, mogućnostima liječenja, konzumacijom više tvari, poremećajima mentalnog zdravlja i društvenim učinkom trgovine drogom. Raspravama o istraživanju²⁵ EU nastoji olakšati **razmjenu znanja i utvrditi istraživačke prioritete**. EUDA će uspostaviti istraživačku bazu podataka o drogama i zajednicu znanja koja će

²¹ Uredba (EU) 2022/2371 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. studenog 2022. o ozbiljnim prekograničnim prijetnjama zdravlju i o stavljanju izvan snage Odluke br. 1082/2013/EU, SL L 314, 6.12.2022., str. 26.

²² U sinergiji s procjenom planiranja prevencije, pripravnosti i odgovora na temelju članka 8. Uredbe (EU) 2022/2371 o ozbiljnim prekograničnim prijetnjama zdravlju.

²³ Radni dokument službi Komisije o uvođenju Unijina plana prevencije, pripravnosti i odgovora na zdravstvene krize, SWD(2025) 393 final.

²⁴ Uredba (EU) 2023/1322 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2023. o Agenciji Europske unije za droge (EUDA) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1920/2006, SL L 166, 30.6.2023., str. 6., članak 13.

²⁵ Godišnja razmjena informacija o istraživanjima povezanim s drogama u okviru Horizontalne skupine za droge radi jačanja veza između politika i istraživanja te suradnje na razini EU-a uspostavljene na temelju Zaključaka Vijeća iz prosinca 2009. o jačanju istraživačkih kapaciteta EU-a u području nedopuštenih droga, 17177/09.

okupiti oblikovatelje politika, znanstvenike, civilno društvo i stručnjake na terenu kako bi se popunili nedostaci u ključnom znanju. Kako bi se potaknule inovacije u sigurnosnoj industriji koje izravno koriste tijelima za izvršavanje zakonodavstva, Europska komisija utvrdit će hitne tehnološke i operativne potrebe tih tijela u borbi protiv organiziranog kriminala, uključujući trgovinu drogom.

Inovacije su i dalje ključne za suzbijanje novih prijetnji zdravlju i sigurnosti povezanih s drogama, kao što su nove psihoaktivne tvari i novi oblici konzumacije, uključujući e-pušenje (engl. *vaping*). Kako bi se iskoristile mogućnosti novih tehnologija i umjetne inteligencije EU i države članice trebali bi osigurati odgovarajuća financijska sredstva za inovacije i naprednije tehnologije za otkrivanje koje integriraju umjetnu inteligenciju, kako bi se brzo identificirali prekursori na granicama EU-a te pomoglo tijelima za kazneni progon u suzbijanju proizvodnje droga. Komisija će uz potporu Europolu i EUDA-e koordinirati informiranje dionika o inovativnim praksama u području droga. **Potrebno je** primjenjivati veći broj inovativnih alata za **mapiranje ruralnih proizvodnih područja, koridora trgovine drogom i zona rizika za okoliš** kako bi se dobila obavještajna slika. Trebalo bi organizirati osposobljavanje u cilju poboljšanja tehničkih vještina tijela za kazneni progon i provoditi stalna istraživanja radi dobivanja obavještajne slike, čime bi se jamčili sveobuhvatno razumijevanje i učinkovit odgovor na izazove povezane s drogama.

U okviru programa EU-a za financiranje istraživanja i inovacija Komisija će poticati istraživanja kako bi razumjela poremećaje povezane s uporabom droga i obrasce ponašanja te će istodobno unapređivati inovativne terapije za uporabu stimulansa i sigurno korištenje opioida i psihoaktivnih tvari u medicinske svrhe. Promicanje digitalnih alata i aplikacija u zdravstvu ključno je za optimizaciju sustava zdravstvene i socijalne skrbi.

U tom će kontekstu europski prostor za zdravstvene podatke omogućiti siguran pristup elektroničkim zdravstvenim podacima u svim državama članicama, čime će se poduprijeti istraživanja, inovacije i oblikovanje javnih politika o zdravstvenim trendovima povezanim s drogama, ishodima liječenja i učinku novih psihoaktivnih tvari²⁶.

Ključni prioriteti

Uz potporu relevantnih agencija EU-a, Komisija i države članice trebale bi:

- **olakšati razmjenu znanja i utvrđivanje istraživačkih prioriteta na temelju rasprava o istraživanju,**
- **koordinirati operativnu potporu i razmjenu inovativnih praksi i rješenja među relevantnim akterima u području droga.**

U skladu s proširenim mandatom EUDA će:

- **nadograditi sustav ranog upozoravanja EU-a kako bi se brzo i sustavno prepoznavale nove psihoaktivne tvari i te informacije proslijedile državama članicama,**
- **uvesti europski sustav upozoravanja na droge za ciljane brza zdravstvena i sigurnosna upozorenja o ozbiljnim rizicima povezanim s drogama,**

²⁶ Uredba (EU) 2025/327 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. veljače 2025. o europskom prostoru za zdravstvene podatke i o izmjeni Direktive 2011/24/EU i Uredbe (EU) 2024/2847, SL L 2025/327, 5.3.2025.

- izraditi procjene novih prijetnji zdravlju i sigurnosti povezanih s drogama te provesti posebnu procjenu prijetnji za vrlo snažne sintetičke opioide u Europi,
- poboljšati pravodobno praćenje situacije povezane s drogama povećanim prikupljanjem podataka na razini EU-a, posebno na temelju brzog izvješćivanja nacionalnih kontaktnih točaka Reitoxa²⁷.

Države članice potiču se:

- da izrade nacionalne mjere pripravnosti i odgovora s aktivnostima za predviđanje i ublažavanje novih prijetnji povezanih s drogama.

II. ZAŠTITA JAVNOG ZDRAVLJA

Sve veća dostupnost i konzumacija različitih i snažnih nedopuštenih droga uvelike utječu na javno zdravlje. **Smanjenje potražnje stoga je i dalje prioritet u odgovoru EU-a na konzumaciju nedopuštenih droga.** Sveobuhvatan niz mjera trebao bi se provoditi zajedno s aktivnostima ublažavanja štetnih posljedica kako bi se postigla tri glavna cilja: smanjenje uporabe droga, omogućavanje pristupa liječenju za sve te podupiranje oporavka i društvene reintegracije osoba s poremećajima povezanim s uporabom droga.

Strateški prioritet br. 2: Prevencija i informiranje o rizicima na temelju dokaza

EU bi se trebao aktivno uključiti u sprečavanje i smanjenje uporabe droga provedbom i širenjem sveobuhvatnih aktivnosti prevencije i informiranja u svim državama članicama, uz istodobno povećanje učinkovitih zdravstvenih intervencija utemeljenih na dokazima.

2.1. Intenziviranje rada na učinkovitoj prevenciji

Prevencija utemeljena na dokazima trebala bi biti u središtu pristupa javnog zdravlja EU-a kako bi se smanjili rizici od ovisnosti o drogama i povezane štetne posljedice. Države članice stoga bi trebale **intenzivnije raditi na univerzalnoj prevenciji**. Programi rane prevencije trebali bi obuhvaćati razvoj otpornosti, povećanje zdravstvene pismenosti te promicanje životnih vještina i zdravog načina života. Trebalo bi provesti aktivnosti **prevencije u području okoliša** kako bi se smanjila izloženost pojedinaca konzumaciji droga i ovisnost o njima²⁸. Kako bi se znatno ojačala otpornost građana, aktivnosti prevencije uporabe droga moraju se povezati s intervencijama koje se odnose na druge ključne zdravstvene čimbenike, kao što su konzumacija duhana i štetna konzumacija alkohola, zajedno sa sveobuhvatnim inicijativama za promicanje zdravlja.

Komisija će se još više zauzeti za preventivnu zdravstvenu zaštitu inicijativama o kardiovaskularnim bolestima i mentalnom zdravlju u sklopu okvira EU-a za nezarazne bolesti „Zdravije zajedno”²⁹. Taj pristup pomaže u smanjenju uporabe droga i jačanju otpornosti

²⁷ Europska informacijska mreža za droge i ovisnost o drogama (mreža Reitox).

²⁸ Intervencije u području okoliša regulatorne su, gospodarske i fizičke mjere osmišljene kako bi se promijenio kulturni, društveni, materijalni i gospodarski kontekst u kojem ljudi donose odluke (o uporabi droga) i kako bi se podržao zdraviji izbor.

²⁹ [Zdravije zajedno – inicijativa EU-a za nezarazne bolesti – javno zdravlje.](#)

mentalnog zdravlja na poremećaje do kojih može doći zbog uporabe droga. Komisija podupire države članice sveobuhvatnim pristupom mentalnom zdravlju posebnom komunikacijom³⁰ usmjerenom na ranjive skupine i zdravstvene nejednakosti. Ključne inicijative uključuju izgradnju kapaciteta država članica u suradnji sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom (SZO)³¹ i uspostavu programa EU-a PROMENS³² za osposobljavanje i razmjenu u području mentalnog zdravlja, s fokusom na podršci ranjivim skupinama.

Istodobno moramo poboljšati percepciju građana o rizicima za zdravlje i sigurnost povezanim s uporabom i proizvodnjom droga te trgovinom drogom. Sve veća uporaba stimulansa kao što je kokain ne samo da je velika prijetnja javnom zdravlju koja uključuje dugoročne zdravstvene rizike³³ već uzrokuje sigurnosne probleme zbog nasilja i kriminala povezanih s tržištem kokaina³⁴. EU bi stoga trebao promicati informiranje utemeljeno na dokazima. Kako bi se učinkovitije riješila ta pitanja, EUDA će pomoći državama članicama da osmisle **učinkovite aktivnosti** informiranja u prioritetnim područjima, uključujući konzumaciju kokaina i snažnih novih sintetičkih droga.

Osim toga, države članice trebale bi se usredotočiti na izradu i promicanje **ciljanih preventivnih mjera** osmišljenih za skupine koje su posebno izložene nedopuštenim drogama. Među njima su mladi koji su izloženi riziku uporabe droga ili već s njima eksperimentiraju te osobe s akutnim i kroničnim poremećajima mentalnog zdravlja. Ciljane preventivne aktivnosti trebale bi biti utemeljene na znanosti i prilagođene posebnim socioekonomskim i kulturnim kontekstima te bi se trebale provoditi u različitim okruženjima, kao što su škole, sportski objekti, objekti za noćnu zabavu, internet i platforme društvenih mreža te zatvori.

2.2. Informiranje o dokazima radi učinkovite prevencije

EU bi trebao promicati provedbu **programa informiranja i prevencije utemeljenih na dokazima**, praćenje novih intervencija, preispitivanje njihove učinkovitosti i razmjenu primjera uspješne prakse.

Provedbu postojećih **standarda kvalitete** za prevenciju trebalo bi ojačati u svim državama članicama. Minimalni standardi kvalitete u području smanjenja potražnje za drogama, Europski standardi kvalitete za prevenciju zlouporabe droga, Međunarodni standardi za sprečavanje zlouporabe droga Ureda Ujedinjenih naroda za droge i kriminal i SZO-a te Europski preventivni kurikulum pružaju praktične smjernice za učinkovitu prevenciju. Trebalo bi kontinuirano raditi na poboljšanju kvalitete prevencije, liječenja i skrbi na nacionalnoj razini, izradom modula osposobljavanja za stručnjake, zdravstvene djelatnike, socijalne radnike, tijela za izvršavanje zakonodavstva i donositelje odluka.

Strateški prioritet br. 3: Poboljšanje mogućnosti liječenja, oporavka i reintegracije

³⁰ [Mentalno zdravlje – javno zdravlje – Europska komisija.](#)

³¹ [who.int/europe/activities/partnering-with-the-european-union-\(eu\)-to-tackle-mental-health-challenges.](https://www.who.int/europe/activities/partnering-with-the-european-union-(eu)-to-tackle-mental-health-challenges)

³² [Stranica projekta EU-PROMENS – EU-PROMENS.](#)

³³ EUDA (2025.), Europsko izvješće o drogama 2025. *Trendovi i razvoj.*

³⁴ EUDA i Europol (2024.). Analiza tržišta droga u EU-u: ključni uvidi u politiku i praksu.

Države članice trebale bi osigurati pristup zdravstvenoj i socijalnoj skrbi konzumentima droga pružanjem cjenovno pristupačnog liječenja usklađenog s aktivnostima reintegracije i socijalne uključenosti.

3.1. Olakšavanje pristupa dobrovoljnim, integriranim i prilagođenim mogućnostima liječenja

Konzumenti droga trebali bi imati jednostavan **pristup cjenovno pristupačnom i prilagođenom liječenju**, u skladu s pravom na skrb utvrđenim u europskom stupu socijalnih prava³⁵. S obzirom na to da su u optjecaju razne nedopuštene droge, nedostupnost i nemogućnost liječenja negativno utječu na zdravlje.

Stoga bi nacionalni i regionalni zdravstveni sustavi trebali poboljšati sposobnost pružanja učinkovitih usluga liječenja i oporavka usmjerenih na pojedince, za poremećaje povezane s uporabom droga u cijeloj Europi, među ostalim u slabije razvijenim, ruralnim i udaljenim područjima te najudaljenijim regijama EU-a. S obzirom na različite potrebe pojedinaca, države članice potiču se da u okviru kontinuirane skrbi **nude širok raspon mogućnosti liječenja utemeljenih na dokazima**. To uključuje integrirane usluge za pojedince koji konzumiraju više vrsta tvari i one koji se istodobno suočavaju s problemima uporabe droga i narušenog mentalnog zdravlja³⁶. Potrebne su dodatne mogućnosti liječenja kako bi se riješio problem uporabe stimulansa, kao što je kokain. Integrirane usluge liječenja ovisnosti trebale bi uključivati zdravstvene i socijalne usluge te, prema potrebi, usluge tijela za izvršavanje zakonodavstva kako bi se osigurala međusobna povezanost zdravlja, socijalne dobrobiti i sigurnosti.

Nadalje, države članice trebale bi u zatvorima poboljšati prevenciju, liječenja i skrbi povezane s drogama kako bi se riješio problem veće uporabe droga u zatvorskom okruženju u usporedbi s općom populacijom. Liječenje, rehabilitacija i oporavak moraju se nastaviti i tijekom boravka u zatvoru i nakon puštanja na slobodu.

Pristup liječenju u Europi trebao bi biti **dobrovoljan** i visokokvalitetan. Države članice trebale bi **poboljšati kvalitetu liječenja** u skladu s najnovijim znanstvenim dokazima i promjenjivim društvenim potrebama. Stoga ih se potiče da ažuriraju i provedu minimalne standarde kvalitete za smanjenje potražnje za drogama koje je Vijeće donijelo 2015.³⁷ te da surađuju s organizacijama civilnog društva i skupinama koje se bave sličnim pitanjima. EUDA će poduprijeti ta nastojanja, procijeniti kvalitetu intervencija na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini (prema standardima kvalitete EU-a) i izraditi **sveobuhvatne smjernice o standardima kvalitete na razini EU-a**.

3.2. Promicanje reintegracije i socijalne uključenosti

Usluge liječenja ovisnosti o drogama trebale bi uključivati aktivnosti kojima se potiču oporavak i reintegracija u društvo, uz promicanje pristupa koji obuhvaća cijelo društvo. Kako bi se osiguralo da nitko ne bude izostavljen, ključno je poticati aktivnu suradnju među zdravstvenim i socijalnim

³⁵ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija o uspostavi europskog stupa socijalnih prava, COM/2017/0250 final.

³⁶ Zaključci Vijeća iz prosinca 2023. o osobama s poremećajima povezanim s uporabom droga i konkomitantnim poremećajima mentalnog zdravlja, 16112/23.

³⁷ Zaključci Vijeća o provedbi Akcijskog plana EU-a za borbu protiv droga (2013. – 2016.) u pogledu minimalnih standarda kvalitete u smanjenju potražnje za drogama u Europskoj uniji, 11985/15, iz rujna 2018.

službama, službama za zapošljavanje, službama za mlade i službama koje se bave ublažavanjem štetnih posljedica.

Uporaba droga može biti i posljedica i uzrok socijalne isključenosti. Države članice moraju poboljšati **reintegraciju osoba** s poremećajima povezanim s uporabom droga u zajednicu i na tržište rada. To pomaže u smanjenju uporabe droga i rizika od recidiva nakon liječenja. Kako bi pridonijela tim nastojanjima, Komisija će promicati socioekonomsku integraciju ranjivih osoba, uključujući konzumente droga, putem postojećih i budućih instrumenata financiranja EU-a, kao što su Europski socijalni fond plus (ESF+) i Europski fond za regionalni razvoj (EFRR) ili predloženi nacionalni i regionalni partnerski planovi za razdoblje nakon 2028.

Socijalne mjere mogu znatno utjecati i na konzumente droga, posebno one kojima prijeti siromaštvo, socijalna isključenost ili beskućništvo. Države članice potiču se na **provedbu mjera socijalne potpore usmjerenih na konzumente droga**, među ostalim putem projekata u zajednici i projekata povezanih s oporavkom, stanovanjem, psihološkom pomoći i mogućnostima zapošljavanja koje vode osobe koje imaju osobno iskustvo s drogama. Komisija će ojačati mjere usmjerene na različite dimenzije i uklanjanje strukturnih uzroka isključenosti te ojačati pristup socijalnim uslugama i uslugama potpore, među ostalim u kontekstu predstojeće strategije EU-a za borbu protiv siromaštva. Nadalje, u okviru **Europske platforme za borbu protiv beskućništva** Komisija će utvrditi potrebe ranjivih skupina, uključujući konzumente droga, i zagovarati borbu protiv beskućništva u svim politikama.

Integracija sigurnosnih i socijalnih politika iznimno je važna. Alternative istražnom zatvoru³⁸ i prisilnim sankcijama³⁹ mogu pomoći u društvenoj reintegraciji pojedinaca koji su počinili kaznena djela povezana s drogom, pomoći u smanjenju ponavljanja kaznenih djela, smanjiti stigmatizaciju i potencijalno smanjiti sudske troškove uz istodobno poboljšanje sigurnosnih ishoda. Države članice trebale bi **olakšati i povećati dostupnost takvih alternativa** za bolju povezanost kaznenog, socijalnog i zdravstvenog sustava, posebno za mlade.

Kako bi informirala veći broj stručnjaka o znanstvenim dokazima i primjerima uspješne prakse, EUDA će uvesti novu platformu za učenje – PLATO 2.0 – na kojoj će biti dostupne proširene i prilagođene mogućnosti e-učenja o društvenoj reintegraciji.

Ključni prioriteti

Komisija će poduzeti sljedeće:

- **intenzivirati rad u području preventivnog zdravlja provedbom inicijative EU-a za nezarazne bolesti „Zdravije zajedno”,**
- **nastaviti provedbu svojih najvažnijih projekata u okviru Komunikacije o sveobuhvatnom pristupu mentalnom zdravlju.**

EUDA će poduzeti sljedeće:

³⁸ Preporuka Komisije (EU) 2023/681 od 8. prosinca 2022. o postupovnim pravima osumnjičenika i optuženika u istražnom zatvoru i o materijalnim uvjetima ograničenja slobode, SL L 86, 24.3.2023., str. 44.

³⁹ Alternative prisilnim mjerama definiraju se kao mjere koje imaju određeni rehabilitacijski element ili koje predstavljaju suzdržavanje od intervencije (na primjer nepodizanje optužnice ili odustajanje od kaznenog progona), kao i one koje se primjenjuju umjesto zatvorske ili druge kazne (na primjer uvjetna kazna uz liječenje ovisnosti).

- pomoći državama članicama da osmisle učinkovite informativne aktivnosti o učinku uporabe droga i trgovine drogom,
- izraditi i promicati sveobuhvatne smjernice na razini EU-a o minimalnim standardima kvalitete i savjetovati države članice o provedbi učinkovite prevencije i liječenja.

Države članice potiču se:

- da intenzivnije rade na univerzalnoj prevenciji i prevenciji u području zdravlja okoliša te da osmisle i provedu preventivne aktivnosti utemeljene na dokazima i posebno namijenjene ranjivim skupinama i mladima,
- da pruže dostupnije mogućnosti liječenja utemeljenog na dokazima koje su integrirane u kontinuiranu skrb i pomažu u rješavanju problema povećane uporabe stimulansa,
- da promiču integraciju konzumenata droga u okviru mjera socijalne potpore te da olakšaju i povećaju dostupnost alternativnih rješenja pritvoru i prisilnim sankcijama za kaznena djela povezana s drogom.

III. POBOLJŠANJE SIGURNOSTI I ZAŠTITA DRUŠTVA

Mreže za trgovinu drogom djeluju na globalnoj razini i povećavaju nasilje i korupciju te se infiltriraju u zakonito gospodarstvo, nanoseći štetu društvu. Preko njih se u EU unose dosad neviđene količine kokaina, ali i druge nezakonite droge. Sprečavanje i suzbijanje kriminala povezanog s drogom ključno je za razbijanje kriminalnih mreža, prekidanje ruta za trgovinu drogom i onesposobljavanje postrojenja za proizvodnju droge.

Strategija nudi sveobuhvatan okvir za rješavanje problema droge s težištem na ključnim pitanjima povezanima s trgovinom drogom. Dopunjena je posebnim akcijskim planom u kojem se definiraju posebne prioritetne mjere koje iziskuju dodatnu razradu ili intenzivniji rad na njihovoj provedbi. Cilj je akcijskog plana povećati sigurnost kao odgovor na trenutačnu situaciju povezanu s drogama, a može se dopuniti dodatnim mjerama ovisno o razvoju situacije povezane s drogama.

Strateški prioritet br. 4: Jačanje suradnje između tijela za izvršavanje zakonodavstva i pravosudnih tijela

EU će intenzivnije raditi na razbijanju kriminalnih mreža visokog rizika koje doprinose širenju nedopuštenih droga na području EU-a. To uključuje predlaganje strožih pravila za borbu protiv organiziranog kriminala, jačanje kapaciteta tijela za izvršavanje zakonodavstva i pravosudnih tijela u istragama i kaznenom progonu, povrat imovinske koristi ostvarene kriminalnim aktivnostima i suzbijanje kriminalnih operacija u zatvorskim sustavima.

4.1. Učinkovit pravni okvir za borbu protiv trgovine drogom

Komisija će 2026. predložiti **revidirana pravila za borbu protiv organiziranog kriminala**, kojima će se povećati mogućnosti za razbijanje mreža organiziranog kriminala koje stoje iza

trgovine drogom. Osim toga, ocijenit će Okvirnu odluku o trgovini drogom⁴⁰ kako bi uvidjela je li i dalje svrsishodna, posebno procjenjujući njezin doprinos učinkovitoj prekograničnoj suradnji. Komisija će procijeniti i potrebu za jačanjem Europskog istražnog naloga kako bi se poboljšalo prekogranično prikupljanje dokaza u kaznenim stvarima.

4.2. Jačanje kapaciteta tijela za izvršavanje zakonodavstva i pravosudnih tijela

Istraživanje organiziranog kriminala i trgovine drogom u trenutačnom kriminalnom okruženju vrlo je zahtjevno. Učinkovito razbijanje tih mreža iziskuje koordinirane aktivnosti tijela za izvršavanje zakonodavstva i pravosudnih tijela uz intenzivnu prekograničnu suradnju i razmjenu informacija. Budući da kriminalne mreže postaju sve sofisticiranije, tijela za izvršavanje zakonodavstva i pravosudna tijela moraju se prilagoditi primjenom novih tehnologija i umjetne inteligencije. U cilju učinkovitog otkrivanja, istraga i kaznenog progona trgovine drogom, države članice trebale bi prvenstveno jačati kapacitete tih tijela primjenom poboljšanih pravnih i operativnih resursa.

Poboljšana Europska multidisciplinarna platforma za borbu protiv kaznenih djela (EMPACT) potaknut će operativnu prekograničnu suradnju. U novom ciklusu EMPACT-a utvrđeni su ključni prioriteti u borbi protiv trgovine drogom te otkrivanju i razbijanju najopasnijih kriminalnih mreža⁴¹.

Agencije i tijela EU-a podupirat će nacionalna tijela u borbi protiv trgovine drogom. Aktivnosti Europolu u području trgovine drogom osiguravaju okvir za operativnu suradnju. Kako je najavljeno u strategiji unutarnje sigurnosti ProtectEU, ojačava se mandat Europolu, čime će se državama članicama pružiti veća potpora u borbi protiv trgovine drogom. Eurojust podupire nacionalna pravosudna tijela radi učinkovitog kaznenog progona mreža za trgovinu drogom. Njegov ojačani mandat poslužit će i u borbi protiv trgovine drogom zbog veće sposobnosti Eurojusta da podupire istrage i kazneni progon počinitelja kaznenih djela povezanih s drogom. Zahvaljujući novosonovanom carinskom tijelu EU-a i centru EU-a za carinske podatke, carinska tijela bit će osposobljenija za provedbu analize rizika na razini EU-a i dodatno će se poboljšati suradnja između carinskih tijela i drugih tijela za izvršavanje zakonodavstva.

Ažuriranim mandatom EUDA-e povećava se kapacitet te agencije za praćenje stanja na tržištu droge i poduzimanje mjera koje se temelje na dokazima radi suzbijanja trgovine drogom. Agencija EU-a za osposobljavanje u području izvršavanja zakonodavstva (CEPOL) povećat će potporu državama članicama izgradnjom kapaciteta i osposobljavanjem. Planiranim jačanjem Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu (Frontex) osigurat će se napredna tehnologiju za nadzor i resursi za informiranost o stanju. Time će se povećati kapacitet Frontexa za otkrivanje, sprečavanje i suzbijanje prekograničnog kriminala na vanjskim granicama, uključujući trgovinu drogom. Trebalo bi razviti daljnje sinergije sa sigurnom poveziivošću i svemirskim programima EU-a kako bi se ojačale sposobnosti Frontexa u području sigurne komunikacije, otpornog pozicioniranja, navigacije i određivanja vremena te promatranja Zemlje.

4.3. Praćenje traga novca u borbi protiv kriminalnih organizacija

⁴⁰ Okvirna odluka Vijeća 2004/757/PUP od 25. listopada 2004. o utvrđivanju minimalnih odredaba vezanih za elemente kaznenih djela i sankcija u području nezakonite trgovine drogom, SL L 335, 11.11.2004., str. 8.

⁴¹ Zaključci Vijeća o jačanju EMPACT-a i prioritetima EU-a u borbi protiv kriminala za sljedeći ciklus EMPACT-a za razdoblje 2026. – 2029., 9397/25, iz lipnja 2025.

Praćenje traga novca ključno je za borbu protiv organiziranog kriminala i suzbijanje mreža za trgovinu drogom. EU je 2024. ojačao pravni okvir za sprečavanje pranja novca⁴² te za povrat i oduzimanje imovine, naglašavajući važnost financijskih istraga za suzbijanje aktivnosti kriminalnih organizacija. Države članice trebale bi u svoje nacionalno pravo bez odgode uključiti stroža pravila **o povratu i oduzimanju imovine**⁴³ i iskoristiti njihov puni potencijal.

Kako bi se zaštitile lokalne zajednice i zakonita poduzeća, EU i države članice trebali bi intenzivnije raditi na otkrivanju i sprečavanju **infiltracije kriminala u zakonita poduzeća**, primjenjujući administrativni pristup⁴⁴. Kako bi pratio i zaplijenio imovinu stečenu kaznenim djelima, EU mora istražiti inovativne prakse za otkrivanje pranja novca i praćenje dobiti od organiziranog kriminala. Kako je istaknuto u strategiji unutarnje sigurnosti ProtectEU, Komisija istražuje izvedivost novog sustava na razini EU-a za praćenje financiranja terorizma. Kako bi se odgovorilo na prijetnju organiziranog kriminala, procjenom će se obuhvatiti i dobit od organiziranog kriminala.

Osim toga, naponi će biti usmjereni na poboljšanje upotrebe tehnologija kao što su napredna analitika i umjetna inteligencija za praćenje transakcija kriptoinovinom, s naglaskom na financijskom poslovanju kriminalnih organizacija, posebno u scenarijima kaznenih djela kao usluge.

Korupcija potiče svaku fazu trgovine drogom, potkopava zakonito gospodarstvo i često je povezana sa zastrašivanjem. Borba protiv korupcije i dalje je ključni prioritet za razbijanje organiziranog kriminala i trgovine drogom. Predstojećom strategijom EU-a za borbu protiv korupcije Komisija će ojačati mjere za suzbijanje prijetnje i upotrebe korupcije od strane organiziranog kriminala. Osim toga, Komisija će surađivati sa suzakonodavcima kako bi se omogućilo brzo donošenje direktive o borbi protiv korupcije⁴⁵.

4.4. Rješavanje problema trgovine drogom u zatvorskom okruženju

Trgovina drogom ne prestaje zatvaranjem počinitelja. Kriminalne mreže iskorištavaju komunikacijske kanale i posjetitelje kako bi prokrijumčarile drogu u zatvor i koordinirale aktivnosti povezane s drogom izvan zatvora. Zatvorsko osoblje može se suočiti sa zastrašivanjem, pokušajima podmićivanja ili izravnim prijetnjama. EU mora zaštititi javnu sigurnost i integritet pravosudnih sustava od tih prijetnji. Zajedno s državama članicama, EU bi trebao promicati rješenja koja se temelje na dokazima i razmjenjivati najbolje primjere iz prakse radi **suzbijanja kriminalnih aktivnosti u zatvorskim sustavima**.

Strateški prioritet br. 5: Prekidanje ruta za trgovinu drogom

⁴² Uredba (EU) 2024/1624 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2024. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, SL L, 2024/1624, 19.6.2024.

⁴³ Direktiva (EU) 2024/1260 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. travnja 2024. o povratu i oduzimanju imovine, SL L 2024/1260, 2.5.2024.

⁴⁴ Zaključci Vijeća o administrativnom pristupu sprječavanju i borbi protiv teškog i organiziranog kriminala, 9935/2016, iz lipnja 2016.

⁴⁵ Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o borbi protiv korupcije, zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2003/568/PUP i Konvencije o borbi protiv korupcije koja uključuje dužnosnike Europskih zajednica ili dužnosnike država članica Europske unije te o izmjeni Direktive (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća, COM(2023) 234 final.

EU predano radi na razbijanju mreža za trgovinu drogom, pri čemu se cilja na krijumčarske rute na moru, kopnu i u zraku. Aktivnosti će biti posebno usmjerene i na borbu protiv trgovine drogom u internetskom prostoru kako bi se prekinule nezakonite operacije i znatno ometale aktivnosti uključenih kriminalnih mreža.

5.1. Otkrivanje i suzbijanje trgovine drogom koja se odvija pomorskim rutama

Kriminalne mreže krijumčare velike količine droge u europske morske luke. Pomorske rute za trgovinu drogom vrlo su raznolike i obuhvaćaju i najudaljenije regije EU-a, a izvješća pokazuju da se način rada promijenio pa pošiljke droge stižu u niz manjih europskih luka. Kako bi prikrili te pošiljke, kriminalci primjenjuju nove metode koje tijela za izvršavanje zakonodavstva i tijela pomorske uprave često ne mogu otkriti. Europol će **poboljšati stratešku analizu pomorskih krijumčarskih ruta** kako bi se utvrdile operativne potrebe za ometanje novih načina prijevoza i prikriivanja droge.

Centar za pomorske analize i operacije (narkotici) (MAOC-N) trebao bi dodatno pojačati svoje aktivnosti, posebno praćenje plovila koja prevoze nedopuštene droge na otvorenom moru.

Kao glavni okvir EU-a za javno-privatnu suradnju u borbi protiv trgovine drogom Komisija će razmjenjivati najbolje primjere iz prakse u okviru proširenog **Europskog saveza luka**, čime će se poboljšati otpornost luka u cijelom EU-u. U predstojećoj strategiji EU-a za luke težište će biti na sigurnosti, oslanjajući se na strateški dijalog s vladinim dužnosnicima, lučkim upravama, privatnim sektorom i drugim ključnim dionicima. Cilj je poboljšati sigurnost i pripravnost luka EU-a.

5.2. Rješavanje problema trgovine drogom koja se odvija kopnom i zrakom te dostavlja poštom i paketima

Povećana proizvodnja sintetičkih droga u kombinaciji s brzim širenjem e-trgovine nudi brojne mogućnosti za krijumčarenje nedopuštenih droga putem poštanskih usluga i usluga dostave paketa. Krijumčarenje manjih količina putem pošiljaka i paketa, koje je teže otkriti, kumulativno potiče krijumčarenje velikih razmjera. Kako bi se poboljšalo otkrivanje tokova nedopuštenih droga, EU će promicati javno-privatnu suradnju između sektora **poštanskih usluga i dostave paketa, carinskih tijela i tijela za izvršavanje zakonodavstva**. Akcijski plan za borbu protiv trgovine drogom uključuje konkretne korake za nastavak te suradnje.

Visokovrijedne pošiljke malog obujma koje sadržavaju dizajnerske prekursore⁴⁶ ili prekursore za droge sve se više krijumčare zračnim putovima. Osim komercijalnih letova na kojima iskorištavaju kurire koji prenose drogu, pripadnici kriminalnih mreža sve se više koriste privatnim zrakoplovima, malim zrakoplovima i izvanrednim letovima kako bi neopaženo krijumčarili drogu. EU će raditi na tome da se **poboljšaju praćenje i zaštitna kontrola općeg zrakoplovstva**, što obuhvaća veću razmjenu informacija između relevantnih tijela civilnog zrakoplovstva i tijela za izvršavanje zakonodavstva, uključujući carinska tijela.

5.3. Poboljšano praćenje i presretanje droga koje se distribuiraju na internetu

Kriminalci se koriste otvorenim i tamnim *webom* za promoviranje, prodaju i distribuciju nedopuštenih droga. Tijelima za izvršavanje zakonodavstva potrebni su bolji kapaciteti i

⁴⁶ Bliski kemijski srodnik prekursora za droge koji nema nikakvu drugu poznatu zakonitu uporabu osim u svrhu istraživanja i inovacija.

operativna potpora kako bi učinkovito otkrila i istražila te internetske aktivnosti, uključujući one na tamnom *webu* i društvenim mrežama. Kako bi se poboljšala sigurnost, zaštitili maloljetnici i suzbilo širenje nezakonitog sadržaja na internetu, pružatelji internetskih usluga i nadležna tijela moraju u potpunosti poštovati **Akt o digitalnim uslugama**. Komisija će nastaviti pratiti i osiguravati usklađenost obveza dužne pažnje vrlo velikih internetskih platformi i tražilica u skladu s Aktom o digitalnim uslugama. Osim toga, **internetski forum EU-a** iskoristit će dobrovoljnu suradnju s internetskim platformama kako bi se svladali izazovi i razmijenili dobri primjeri iz prakse radi suzbijanja prodaje droga na internetu i sprečavanja vrbovanja maloljetnika u kriminalne mreže, nadovezujući se na mjere u Smjernicama Komisije o mjerama za postizanje visoke razine privatnosti, sigurnosti i zaštite maloljetnika na internetu, u skladu s člankom 28. stavkom 4. Uredbe (EU) 2022/2065⁴⁷. U okviru internetskog foruma EU-a ta će aktivnost povećati ulogu platforme društvenih mreža u sprečavanju zlouporabe droga u suradnji s EUDA-om, pri čemu se posebice nastoji doprijeti do mladih⁴⁸.

Strateški prioritet br. 6: Borba protiv proizvodnje sintetičkih droga i prekursora

Kako bi se riješio problem povećane proizvodnje, uvoza i trgovine sintetičkim drogama, EU će pojačati operativne aktivnosti radi otkrivanja i sigurnog onesposobljavanja ilegalnih laboratorija i zaustavljanja priljeva prekursora za droge.

6.1. Jačanje operativnih sposobnosti za otkrivanje i onesposobljavanje ilegalnih laboratorija

Otkrivanje i onesposobljavanje ilegalnih laboratorija koji proizvode i izvoze sintetičke droge i nove psihoaktivne tvari i dalje je velik problem. Suzbijanje proizvodnje i trgovine tim tvarima važan je prioritet EMPACT-a, što iziskuje suradnju policije i carinskih tijela kako bi se postigli rezultati. Uz potporu EMPACT-a EUDA će pridonijeti boljem uvidu u nezakonitu proizvodnju droga na području EU-a uspostavom **europske baze podataka o incidentima povezanim s proizvodnjom droga**, u suradnji s pogođenim državama članicama.

Onesposobljavanje laboratorija za proizvodnju droga složeno je i predstavlja ozbiljne zdravstvene rizike za javnost i tijela za izvršavanje zakonodavstva te rizike za okoliš. Kako bi se riješio taj problem, Komisija i države članice pružit će smjernice i protokole za pomoć tijelima za izvršavanje zakonodavstva u otkrivanju i onesposobljavanju **ilegalnih laboratorija za proizvodnju sintetičkih droga** primjenom naprednih tehnologija za otkrivanje i specijaliziranih programa osposobljavanja. Cilj tog pristupa jest smanjiti rizike za tijela za izvršavanje zakonodavstva i ublažiti štetne posljedice za okoliš. Osim toga, Europol i CEPOL izradit će upute za siguran prijevoz i odlaganje zaplijenjenih kemikalija i opreme, opisati najbolje primjere iz prakse za sigurno onesposobljavanje laboratorija te poboljšati osposobljavanje i kapacitete u tom području.

6.2. Borba protiv zlouporabe i trgovine prekursorima za droge i dizajnerskim prekursorima

Prekursori za droge često se zloupotrebljavaju za proizvodnju sintetičkih droga i novih psihoaktivnih tvari, što predstavlja znatnu prijetnju javnoj sigurnosti. Revizija zakonodavstva o

⁴⁷ Uredba (EU) 2022/2065 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. listopada 2022. o jedinstvenom tržištu digitalnih usluga i izmjeni Direktive 2000/31/EZ (Akt o digitalnim uslugama), SL L 277, 27.10.2022, str. 1.

⁴⁸ Nadovezujući se na mjere iz Smjernica Komisije o mjerama za postizanje visoke razine privatnosti, sigurnosti i zaštite maloljetnika na internetu, u skladu s člankom 28. stavkom 4. Uredbe (EU) 2022/2065.

prekursorima, koju provodi Komisija, ključna je za bolje praćenje i kontrolu prekursora za droge i dizajnerskih prekursora⁴⁹. Cilj je ovog prijedloga ovlastiti provedbena tijela i gospodarske subjekte da učinkovitije identificiraju sumnjive transakcije, čime bi se poboljšali suradnja i pripravnost za sprečavanje nezakonite proizvodnje droga. Kako bi pomogla s provedbom, EUDA će pratiti kretanja povezana sa zlouporabom i trgovinom prekursorima za droge. Pridonijet će i provedbi prava EU-a o prekursorima za droge izradom repozitorija informacija o prekursorima za droge, čime se olakšava razmjena informacija koje su nužne za njihovu identifikaciju. Osim toga, EU bi trebao pojačati suradnju s međunarodnim partnerima radi praćenja i prekida nezakonite proizvodnje, zlouporabe i trgovine prekursorima za droge, uključujući dizajnerske prekursore. Kako bi se olakšalo provođenje forenzičkih istraga na nacionalnoj razini, EU će povećati potporu za otkrivanje prekursora koji se upotrebljavaju u postrojenjima za proizvodnju droga.

Ključni prioriteti

Komisija će poduzeti sljedeće:

- **provesti poseban akcijski plan EU-a za borbu protiv trgovine drogom u bliskoj suradnji s državama članicama i relevantnim agencijama EU-a,**
- **ocijeniti postojeću Okvirnu odluku o trgovini drogom tijekom 2026.,**
- **izraditi strategiju EU-a za luke s težištem na sigurnosnoj zaštiti luka,**
- **suradivati sa suzakonodavcima kako bi se ubrzalo donošenje novih pravila o prekursorima,**
- **procijeniti izvedivost uspostave novog sustava na razini EU-a za praćenje financiranja povezanog s organiziranim kriminalom i terorizmom.**

EUDA će uz potporu EMPACT-a:

- **izraditi europsku bazu podataka o incidentima povezanima s proizvodnjom droge.**

Države članice potiču se:

- **da jačaju kapacitete nacionalnih tijela za otkrivanje, istragu i kazneni progon trgovine drogom,**
- **da u svoje nacionalno pravo uključe poboljšana pravila o povratu i oduzimanju imovine te da ih provedu,**
- **da otkrivaju i sprečavaju infiltraciju kriminala u zakonita poduzeća primjenom administrativnog pristupa.**

IV. UBLAŽAVANJE RIZIKA I ŠTETNIH POSLJEDICA

Potencijalni utjecaj nedopuštenih tvari na konzumente droga, javne prostore i društvo sve je veći problem. Pojava novih snažnih psihoaktivnih tvari povećava rizik od smrtnih slučajeva zbog predoziranja, a trgovina drogom dovodi do nasilja i štete za okoliš u lokalnim zajednicama. Kako

⁴⁹ COM(2025) 747 final.

bi se riješila ta pitanja, EU se mora usredotočiti na znatno smanjenje rizika i štetnih posljedica povezanih s drogama paralelno s poboljšanjem pripravnosti.

Strateški prioritet br. 7: Smanjenje pojedinačnih štetnih posljedica povezanih s drogama

U kontinuumu skrbi s prevencijom i liječenjem EU i države članice povećat će dostupnost učinkovitih intervencija za smanjenje štetnih posljedica i rizika kako bi se zaštitili konzumenti droga.

7.1. Povećanje dostupnosti i obuhvata intervencija za smanjenje štetnih posljedica i rizika koje se temelje na dokazima

Budući da nove droge donose nove rizike, države članice moraju proširiti i prilagoditi intervencije za smanjenje štetnih posljedica. Bliska suradnja zdravstvenih i socijalnih djelatnika, civilnog društva i sličnih skupina iznimno je važna. Intervencije bi trebalo integrirati s drugim aktivnostima kojima se promiče zdravlje kako bi se doprlo do najrizičnijih skupina, na primjer korištenjem prostorija za sigurnu i nadziranu konzumaciju droge, objekata za provjeru droga ili mobilnih jedinica za zdravstvenu skrb i socijalnu potporu. Mjere za smanjenje rizika i štetnih posljedica, uključujući djelovanja koja se podupiru iz fondova kohezijske politike moraju biti ugrađene u regionalne i lokalne politike i sastavni dio svakodnevnih aktivnosti, pri čemu bi dionici trebali surađivati na promicanju zdravlja, sigurnosti i zaštite u zajednici.

Posebnu pozornost treba posvetiti intervencijama za smanjenje štetnih posljedica kojima se nastoji spriječiti ili smanjiti rizik od predoziranja, zaraznih bolesti i infekcija opasnih za život. Države članice pozivaju se da poduzmu mjere za sprečavanje ili smanjenje rizika od **predoziranja drogom i smrti**, posebno u slučaju opioida, omogućavanjem dostupnijih intervencija koje se temelje na dokazima, kao što su liječenje opioidnim agonistima i naloksonom, uključujući programe kućne primjene naloksona. Inovativne strategije ključne su i za otklanjanje rizika povezanih s pojavom novih droga, kao što su sintetički kanabinoidi, i s novim načinima konzumacije kao što je e-pušenje (engl. *vaping*).

Dodatne aktivnosti trebale bi se usmjeriti na sprečavanje, liječenje i smanjenje broja **infekcija koje se prenose krvlju**, a povezuju se s drogama, posebno HIV-a i hepatitisa C (HCV), kao i bolesti koje se mogu spriječiti cijepljenjem kao što su hepatitis A i B. Osobe koje drogu uzimaju intravenski trebale bi imati pristup intervencijama kojima se spašavaju životi na temelju smjernica EUDA-e i ECDC-a za sprečavanje i kontrolu zaraznih bolesti⁵⁰. Ključni su široko dostupni programi podjele igala i šprica uz dobrovoljno testiranje i liječenje HIV-a i HCV-a. Komisija će surađivati s Forumom civilnog društva o drogama kako bi se **utvrdile sustavne prepreke koje utječu na ranjive skupine, uključujući konzumente droga**.

Osim toga, države članice trebale bi razmotriti osmišljavanje i provedbu namjenskih **intervencija za smanjenje štetnih posljedica** za posebne rizične skupine. To uključuje osobe s poremećajima mentalnog zdravlja, osobe u zatvorskom okruženju, LGBTIQ+ osobe, migrante i mlade na mjestima za zabavu kao što su noćni klubovi ili festivali.

⁵⁰ Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti (ECDC) i Europski centar za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA) (2023.), Sprečavanje i kontrola zaraznih bolesti među osobama koje droge uzimaju intravenski.

7.2. Davanje na uvid dokaza o učinkovitim intervencijama za smanjenje štetnih posljedica

Iako već postoje razne mjere za smanjenje rizika i štetnih posljedica namijenjene visokorizičnim skupinama, trebale bi biti dostupne i dodatne inovativne mjere, ovisno o budućim trendovima u pogledu droga i njihove uporabe. EUDA će preispitati učinkovitost novih intervencija i razmjenjivati najbolje primjere iz prakse putem baze podataka za smanjenje štetnih posljedica. Zahvaljujući tim aktivnostima informacije će postati znatno dostupnije, čime će se olakšati **izrada standarda kvalitete** za smanjenje štetnih posljedica.

Nadovezujući se na uspjeh Europskog preventivnog kurikuluma, EUDA će izraditi poseban program osposobljavanja kako bi se poboljšala provedba mjera za smanjenje štetnih posljedica, koje se temelje na dokazima. **Europski kurikulum za smanjenje štetnih posljedica** pomoći će državama članicama da izgrade kapacitete za smanjenje štetnih posljedica u cijeloj Europi.

Strateški prioritet br. 8: Ublažavanje učinaka na društvo i okoliš

EU će intenzivnije raditi na sprečavanju kriminala kako bi se suzbilo sve veće nasilje povezano s nezakonitom trgovinom drogom, s posebnim naglaskom na zaštiti mladih od vrbovanja u kriminalne skupine i smanjenju štete koju nedopuštene droge uzrokuju društvu, lokalnim zajednicama i okolišu.

8.1. Rješavanje problema nasilja povezanog s drogama i učinkovitije sprečavanje kriminala

Nasilje povezano s drogama postaje sve složenije i često je povezano s organiziranim kriminalom koji uzrokuje štetu te utječe na sigurnost i zaštitu naših gradova i lokalnih zajednica. Djeca i mladi posebno su ranjivi jer mogu biti žrtve, počinitelji i novi članovi koje vrbuju kriminalne skupine. Kako bi se suzbilo nasilje povezano s drogom, EU nastoji razbiti kriminalne mreže i promicati rad policije u zajednici kojim se sigurnost zajednice integrira s inicijativama u području javnog zdravlja. U okviru **Programa EU-a za gradove**, Komisija će podupirati lokalne vlasti promicanjem inovativnih lokalnih projekata i olakšavanjem razmjene najboljih primjera iz prakse. Cilj je te potpore povećati otpornost i koheziju zajednice kako bi se riješili problemi u području sigurnosti i socijalne integracije, među ostalim oni koji se odnose na pitanja povezana s drogama. Osim toga, EUDA će provesti istraživanje i praćenje kako bi stekao bolji uvid u **nasilje povezano s drogama** na različitim razinama.

EU će više raditi i na sprečavanju vrbovanja mladih u skupine organiziranog kriminala, uključujući i primjenu mjera na internetu i **preventivnih mjera koje se temelje na dokazima**. Države članice potiču se da poboljšaju zaštitno okruženje za mlade primjenom primjera dobre prakse dostupnih u okviru Centra znanja Europske mreže za sprečavanje kriminala. Za to je potrebna suradnja tijela za izvršavanje zakonodavstva, socijalnih radnika, zdravstvenih djelatnika i civilnog društva. U svrhu podrške navedenim aktivnostima, Europska mreža za sprečavanje kriminala izradit će **namjenski paket instrumenata kako bi se riješio problem vrbovanja maloljetnika u kriminalne mreže**.

Osim toga, kako bi se djeca zaštitila od svih oblika kriminala, među ostalim kriminala povezanog s drogama na internetu i izvan njega, EU će predložiti **akcijski plan za zaštitu djece od kriminala**, kako je najavljeno u strategiji unutarnje sigurnosti ProtectEU.

8.2. Borba protiv stigmatizacije i diskriminacije povezanih s drogama

Europa se mora boriti protiv **stigmatizacije** povezane s uporabom droga i posljedičnim poremećajima⁵¹ jer negativno utječe na mentalno i fizičko zdravlje pojedinaca. Zbog toga nisu skloni tražiti potporu i teže se integriraju u društvo, dok bi mladi mogli napustiti školu. Politike bi trebale uključivati iskustva pojedinaca izloženih stigmatizaciji zbog droge, posebno u okviru stalne suradnje s civilnim društvom, među ostalima i konzumenata droga i korisnika usluga povezanih s drogama. EU će informirati javnost, promicati razmjenu informacija i poticati uzajamno učenje putem Platforme EU-a za zdravstvenu politiku, Portala najbolje prakse u EU-u u području javnog zdravlja i istraživačkih projekata koji se financiraju iz programa Obzor Europa. Osim toga, ulaganja iz ESF-a + i EFRR-a trebala bi biti u sinergiji s drugim fondovima i programima EU-a radi sveobuhvatne potpore socijalnoj uključenosti.

8.3. Primjena rodno osjetljivog pristupa fenomenu droga

Muškarci i žene drugačije se odnose prema konzumiranju droge i liječenju od ovisnosti: žene čine otprilike četvrtinu osoba s ozbiljnim problemima s drogom, ali samo petinu osoba koje se liječe. U EU-u se smrtnost žena zbog predoziranja povećala za 76 % od 2013. do 2023., što upućuje na dodatne prepreke s kojima se žene suočavaju pri pristupu zdravstvenim i socijalnim uslugama.

Države članice trebale bi provesti **rodno osjetljive** mjere u okviru svih stupova strategije kako bi se osigurao nediskriminirajući pristup uslugama bez prepreka, posebno u pogledu liječenja i smanjenja štetnih posljedica. Prilagođene usluge trebale bi uključivati mogućnosti namijenjene samo ženama, skrb o djeci i specijaliziranu potporu na temelju informacija o traumi.

Osim toga, seksualna orijentacija i rodni identitet mogu utjecati na pristup zdravstvenim uslugama. LGBTIQ+ osobe izloženije su obolijevanju od mentalnih poremećaja i nasilju, kako je navedeno u Komisijinoj Strategiji o ravnopravnosti LGBTIQ+ osoba za razdoblje 2026. – 2030.⁵² Suzbijanje diskriminacije i uklanjanje prepreka za LGBTIQ+ osobe ključno je za smanjenje negativnih učinaka na zdravlje i osiguravanje ravnopravnog pristupa uslugama.

8.4. Smanjenje rizika zbog vožnje pod utjecajem droga

⁵¹ Zaključci Vijeća o pristupu utemeljenom na ljudskim pravima u politikama o drogama, 15818/22, iz prosinca 2022.

⁵² Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija, Unija ravnopravnosti: strategija o ravnopravnosti LGBTIQ+ osoba za razdoblje 2026. – 2030., COM(2025) 725 final.

Procjenjuje se da je do četvrtine smrtnih slučajeva na cestama u EU-u, ukupno više od 19 940 u 2024., povezano s alkoholom i/ili drogama⁵³. Radi potpore „viziji nula”⁵⁴ i cilju nulte stope smrtnih slučajeva na cestama do 2050., EU bi trebao provesti mjere za sprečavanje vožnje pod utjecajem droga i nesreća koje uzrokuju vozači pod utjecajem droga.

Novom Direktivom o vozačkim dozvolama⁵⁵ države članice obvezale su se na **politike nulte tolerancije za vožnju pod utjecajem droga**. Države članice potiču se da u svoje nacionalno pravo uvedu programe nulte tolerancije koji se općenito primjenjuju.

S obzirom na velik broj novih vozača, uglavnom mladih, koji skrivaju prometne nesreće zbog vožnje pod utjecajem alkohola i droga, države članice potiču se i na primjenu strožih pravila za nove vozače u skladu s Direktivom. To bi trebalo poduprijeti ciljanim **informiranjem** na nacionalnoj razini **s naglaskom na opasnosti vožnje pod utjecajem droga**, posebno usmjerenim na mlade odrasle osobe. Nadalje, nova direktiva o zabrani vožnje i revidirana Direktiva o prekograničnoj razmjeni informacija omogućit će razmjenu informacija među državama članicama o prometnim prekršajima povezanim s drogom, čime će se spriječiti da opasno ponašanje uslijed vožnje pod utjecajem droga prođe nekažnjeno.

8.5. Smanjenje posljedica štete za okoliš povezane s drogama

Uzgoj i proizvodnja droga nanose znatnu štetu okolišu u Europi i svijetu. Pripadnici skupina organiziranog kriminala odlažu otrovni kemijski otpad od proizvodnje sintetičkih droga, što predstavlja ozbiljan rizik za okoliš i lokalne zajednice. Na primjer, od proizvodnje kilograma MDMA-a nastaje približno 58 kg toksičnog otpada. Proizvodnja kanabisa iziskuje veliku potrošnju vode i energije te uzrokuje onečišćenje vode i zraka⁵⁶.

Laboratoriji za proizvodnju nedopuštenih droga moraju se onesposobiti tako da se ne ugrozi sigurnost službenika tijela za izvršavanje zakonodavstva i da se uzmu u obzir učinci na okoliš. EU će razviti i primjenjivati metode za sigurno **rukovanje zaplijenjenim nedopuštenim drogama**, prekursorima, kemikalijama, otpadom i opremom te za njihov prijevoz, odlaganje i uništavanje. Te metode moraju biti prihvatljivije za okoliš. U skladu s paktom EU-a za suzbijanje prijetnji novih sintetičkih droga⁵⁷ CEPOL i EUDA osigurati će još temeljitiju poduku tijela za izvršavanje zakonodavstva o sigurnosnim i zdravstvenim rizicima povezanim s onesposobljavanjem tih objekata. EMPACT će ojačati operativnu suradnju kako bi se povećali kapaciteti za onesposobljavanje laboratorija za proizvodnju sintetičkih droga.

⁵³ Europska komisija, Glavna uprava za mobilnost i promet, Modijefsky, M., Janse, R., Spit, W. i dr., „Sprečavanje vožnje pod utjecajem alkohola i droga: završno izvješće, Ured za publikacije Europske unije, 2022., <https://data.europa.eu/doi/10.2832/284545>.

⁵⁴ Radni dokument službi Komisije, Okvir politike EU-a za sigurnost na cestama za razdoblje 2021. – 2030.: sljedeći koraci u ostvarenju „vizije nula”, SWD(2019) 283 final.

⁵⁵ Direktiva (EU) 2025/2205 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2025. o vozačkim dozvolama, izmjeni Uredbe (EU) 2018/1724 Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive (EU) 2022/2561 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2006/126/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Komisije (EU) br. 383/2012; SL L, 2025/2205, 5.11.2025.

⁵⁶ Europski centar za praćenje droga i ovisnosti o drogama i Europol (2022.), *Tržište droga u EU-u: kanabis – detaljna analiza*.

⁵⁷ Zaključci Vijeća o paktu za suzbijanje prijetnji novih sintetičkih droga i novih psihoaktivnih tvari u Europskoj uniji, 10265/25, iz lipnja 2025.

Komisija pomaže državama članicama u provedbi nove **Direktive o zaštiti okoliša putem kaznenog prava**⁵⁸, koja se odnosi na kaznena djela kao što su onečišćenje, nezakonito gospodarenje otpadom, uništavanje staništa i nezakonito zahvaćanje vode.

Komisija potiče države članice da u svojim nacionalnim strategijama, koje moraju izraditi do 21. svibnja 2027., izričito povežu kaznena djela protiv okoliša s drugim kriminalnim aktivnostima kao što su proizvodnja droge i trgovina drogom, Cilj je te integracije povećati učinkovitost strategija uzimanjem u obzir međusobne povezanosti tih kaznenih djela.

Za proizvodnju nedopuštenih droga skupine organiziranog kriminala često primjenjuju prakse koje su štetne za okoliš kao što su krčenje šuma ili intenzivno korištenje voda. Poboljšano otkrivanje tih praksi ključno je zbog njihove uloge u izazivanju suša, uništavanju staništa i gubitku bioraznolikosti.

Ključni prioriteti

Komisija će poduzeti sljedeće:

- **izraditi i dijeliti, putem Europske mreže za sprečavanje kriminala, poseban paket instrumenata EU-a za rješavanje problema vrbovanja maloljetnika u kriminalne mreže,**
- **iskoristiti ojačani okvir EMPACT-a za operativnu suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva kako bi se riješio problem postrojenja za nezakonitu proizvodnju droga u okviru provedbe akcijskog plana za borbu protiv trgovine drogom.**

EUDA će poduzeti sljedeće:

- **izraditi europski kurikulum za smanjenje štetnih posljedica kako bi se poduprla izgradnja kapaciteta za intervencije ublažavanja štetnih posljedica u cijelom EU-u,**
- **blisko surađivati s državama članicama na izradi i provedbi njihovih mjera za sprečavanje kriminala kako bi se pružila potpora lokalnim zajednicama i mladima.**

Države članice potiču se:

- **da povećaju dostupnost i obuhvat intervencija za smanjenje štetnih posljedica i rizika kako bi u cijelom EU-u bilo manje predoziranja drogom, smrtnih slučajeva i infekcija koje se prenose krvlju,**
- **da donesu politike nulte tolerancije za vožnju pod utjecajem droge u skladu s Direktivom o vozačkim dozvolama i da za provedbu tih pravila u potpunosti iskoriste dostupne prekogranične instrumente,**
- **da u potpunosti iskoriste novu Direktivu o zaštiti okoliša putem kaznenog prava kako bi se reagiralo na probleme povezane s okolišem koji se javljaju zbog proizvodnje droge i trgovine drogom.**

V. USPOSTAVLJANJE SNAŽNIH PARTNERSTAVA

⁵⁸ Direktiva (EU) 2024/1203 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava i zamjeni direktiva 2008/99/EZ i 2009/123/EZ, SL L, 2024/1203, 30.4.2024.

U trećim zemljama politike povezane s drogama znatno utječu na situaciju u pogledu nedopuštenih droga u Europi jer kriminalne mreže unutar EU-a surađuju s međunarodnim partnerima kako bi proširile operacije trgovine drogom. Stoga su međunarodna partnerstva ključna za učinkovitu politiku EU-a u pogledu droga. Unutar EU-a potrebno je poboljšati koordinaciju i partnerstvo s civilnim društvom i privatnim dionicima. Time se promiče uzajamno učenje i olakšavaju zajedničke operativne aktivnosti, čime se podupire sveobuhvatan pristup na razini cijelog društva.

Strateški prioritet br. 9: Jačanje međunarodne suradnje

S obzirom na globalnu prirodu fenomena droge, EU će ojačati suradnju s ključnim međunarodnim partnerima učinkovitim dijalogom, izgradnjom kapaciteta i pojačanom operativnom suradnjom.

9.1. Ciljevi međunarodne suradnje EU-a

U strategiji unutarnje sigurnosti ProtectEU zalaže se za EU koji aktivno brani svoje sigurnosne interese suzbijanjem vanjskih prijetnji, prekidom krijumčarskih ruta i zaštitom strateških koridora. EU je i dalje odlučan u namjeri da bude snažan saveznik partnerskim zemljama te da surađuje na poboljšanju globalne sigurnosti i jačanju uzajamne otpornosti, posebno u odnosu na prijetnje povezane s trgovinom drogom.

U vanjskim odnosima EU-a u pogledu problematike droga naglašavaju se zajednička odgovornost, multilateralizam i pristup usmjeren na razvoj, uz poštovanje ljudskih prava, dostojanstva i vladavine prava. EU je i dalje predan tim načelima i zalaže se za integriran, uravnotežen i multidisciplinarn pristup politici borbe protiv droga koji se temelji na dokazima. EU podupire nastojanja trećih zemalja, u skladu s međunarodnim konvencijama o kontroli droga i obvezama u pogledu ljudskih prava, kako je navedeno u Zaključcima Vijeća o pristupu utemeljenom na ljudskim pravima u politikama o drogama⁵⁹, Akcijskom planu EU-a za ljudska prava i demokraciju za razdoblje 2020. – 2027⁶⁰ i relevantnim instrumentima UN-a o politici borbe protiv droga. Osim toga, EU se odlučno protivi smrtnoj kazni u svim situacijama, potvrđujući predanost ljudskim pravima.

EU će surađivati s partnerima u procesu proširenja kako bi se uskladile strategije protiv mreža organiziranog kriminala, poboljšali sustavi razmjene informacija o drogama i ojačala operativna suradnja. To uključuje potporu uspostavi nacionalnih opservatorija za droge i sustava ranog upozoravanja na nove psihoaktivne tvari u skladu s pravom EU-a te promicanje integriranih i uravnoteženih politika o drogama utemeljenih na dokazima, uz potporu EUDA-e. Kako bi se osigurala ubrzana integracija zemalja kandidatkinja u sigurnosnu strukturu EU-a, EU bi trebao sustavno uključivati i podupirati partnere u postupku proširenja tako što će im osigurati pristup alatima, smjernicama i mogućnostima za izgradnju kapaciteta. Slično tome, Komisija će razmotriti suradnju sa zemljama kandidatkinjama u pogledu sigurnosne zaštite luka, na primjer njihovo sudjelovanje na sastancima Europskog saveza luka u svojstvu promatrača.

⁵⁹ Zaključci Vijeća o pristupu utemeljenom na ljudskim pravima u politikama o drogama, 15818/22, iz prosinca 2022.

⁶⁰ Zaključci Vijeća od 27. svibnja 2024. o usklađivanju Akcijskog plana EU-a za ljudska prava i demokraciju za razdoblje 2020. – 2024. s višegodišnjim financijskim okvirom za razdoblje 2021. – 2027., 9508/24.

U suradnji s **partnerima iz južnog Sredozemlja** EU će promicati daljnje praćenje i procjenu trendova povezanih s drogama, pravosudnu suradnju i suradnju u području izvršavanja zakonodavstva te integrirano upravljanje granicama kako bi se učinkovitije odgovorilo na prekograničnu trgovinu drogom, u skladu sa „sigurnošću, pripravnošću i upravljanjem migracijama” iz Pakta za Sredozemlje. Ključna je bliska operativna suradnja EUDA-e, EUROPOL-a, CEPOL-a, Eurojusta i MAOC-N-a s regionalnim partnerima. Ojačat će se operativna suradnja sa Sjevernom Afrikom, Bliskim istokom i Zaljevom, posebice u području proizvodnje droge i trgovine drogom, osobito kaptagonom.

EU namjerava ojačati **međunarodne saveze za suzbijanje prijetnji povezanih sa sintetičkim drogama** suradnjom s ključnim trećim zemljama kao što su Sjedinjene Američke Države, Meksiko, Kina i Indija kako bi se suzbila nezakonita proizvodnja droga, zaustavio protok prekursora za droge i povećala pripravnost za suočavanje s problemom sintetičkih droga. Suradnja će biti usmjerena na prekidanje ruta za trgovinu drogom, jačanje **otpornosti logističkih čvorišta** na globalnoj razini i borbu protiv iskorištavanja velikih morskih luka od strane skupina organiziranog kriminala, posebno u Latinskoj Americi, zapadnoj Africi i na zapadnom Balkanu.

Mjere ograničavanja važan su instrument u paketu instrumenata EU-a za vanjsko djelovanje i mogu dopuniti uravnoteženu kombinaciju politika za učinkovito ometanje i suzbijanje transnacionalnog organiziranog kriminala. Komisija trenutačno istražuje mogućnosti za **horizontalni režim sankcija** usmjeren na pojedince i skupine organiziranog kriminala uključene u krijumčarenje migranata i trgovinu ljudima. S obzirom na to da se trgovinom drogom često bave transnacionalne skupine organiziranog kriminala koje se u potpunosti oslanjaju na iste osobe koje peru novac, trgovce kriptovalutama i druge pružatelje usluga, u dogovoru s državama članicama može se razmotriti proširenje područja primjene takvog režima. Delegacije EU-a u svim relevantnim zemljama i podregijama odredit će kontaktne točke među svojim osobljem za borbu protiv organiziranog kriminala, uz mogućnost da države članice u tu svrhu rasporede časnike za vezu.

Ciljane operativne mjere obuhvatit će carinska tijela, tijela za izvršavanje zakonodavstva i relevantna tijela u ključnim trećim zemljama, uključujući subjekte kao što su istražne jedinice i centri za objedinjavanje obavještajnih podataka. EU će izgraditi i snažna **partnerstva** u području pravosuđa i sigurnosti s ključnim trećim zemljama i regijama i jačati suradnju u području uzajamne pravne pomoći, izručenja, povrata i oduzimanja imovine, posebno sa zemljama Latinske Amerike, Kariba i sredozemne regije.

Osim toga, Komisija će surađivati s državama članicama i partnerskim zemljama na jačanju borbe protiv trgovine drogom, čime će se osnažiti novoosnovana **Europska koalicija za borbu protiv droga** i povećati učinkovitost zajedničkih ciljeva i strategija.

9.2. Jačanje dijaloga s trećim zemljama i regijama

Dijalog s trećim zemljama ključan je za promicanje integriranog i uravnoteženog pristupa politici borbe protiv droga. EU će i dalje voditi posebne dijaloge o drogama s partnerima na zapadnom Balkanu, u Istočnom partnerstvu, Latinskoj Americi i Karibima, srednjoj Aziji te bilateralno sa SAD-om, Kinom i Kolumbijom. Cilj je tih dijaloga ojačati stratešku i operativnu suradnju poticanjem učinkovitih mjera. Trebalo bi započeti nove dijaloge s drugim prioritetnim zemljama ili regijama koje su snažno pogođene problemima povezanim s drogama. U dijalozima o

sigurnosti može se raspravljati o problematici politike borbe protiv droga, posebno o trgovini drogom, a tematske razmjene i sastanci stručnjaka olakšat će razmjenu informacija i koordinaciju aktivnosti, primjerice s Indijom, kako bi se spriječila zlouporaba i trgovina prekursorima za droge.

EU će iskoristiti diplomatske, političke i financijske instrumente u okviru svoje vanjske politike kako bi intenzivirao te aktivnosti. Cijeli niz instrumenata EU-a, uključujući Instrument za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju i misije zajedničke sigurnosne i obrambene politike, može doprinijeti jačanju kapaciteta tijela za izvršavanje zakonodavstva u trećim zemljama i podupiranju pristupa politici borbe protiv droga na svim razinama vlasti.

9.3. Operativna suradnja

Budući da se mreže za trgovinu drogom međusobno povezuju na globalnoj razini, EU će **odlučnije reagirati** u partnerstvu sa zemljama kandidatkinjama i ključnim trećim zemljama i regijama. Agencije za pravosuđe i unutarnje poslove imaju ključnu ulogu u tim aktivnostima. Uloga Europolu u jačanju strateških i operativnih kapaciteta u najvažnijim trećim zemljama ključna je za razbijanje transnacionalnih kriminalnih mreža. Stoga Europol proširuje vanjska partnerstva kako bi se olakšala razmjena strateških i operativnih informacija, čime se omogućava koordinacija istraga među jurisdikcijama. Uloga Eurojusta u pripremi predmeta protiv kriminalnih organizacija utemeljenih na čvrstim dokazima i olakšavanju kaznenog progona ključna je za učinkovite pravne postupke protiv transnacionalnog kriminala.

U skladu s novim mandatom, EUDA je predana poboljšanju međunarodne suradnje i praćenju situacije s drogama u trećim zemljama, podupirući kreiranje integriranih i uravnoteženih politika o drogama koje se temelje na dokazima. Komisija će u okviru strategije unutarnje sigurnosti ProtectEU nastojati sklopiti dodatne sporazume između EU-a i trećih zemalja o suradnji s Europolom i Eurojustom, posebice proširujući aktivnosti na više zemalja Latinske Amerike i zalažući se za uključivanje više trećih zemalja u okvir EMPACT-a.

EU će provoditi inicijative za **tehničku pomoć i izgradnju kapaciteta** te programe suradnje kako bi se trećim zemljama pomoglo pri rješavanju pitanja povezanih s drogama na način koji je u skladu s obvezama u pogledu ljudskih prava te problema u sektorima javnog zdravlja, razvoja, sigurnosti i zaštite. Države članice EU-a pridaju posebnu važnost **politici borbe protiv droga usmjerenoj na razvoj te alternativnim i održivim razvojnim mjerama**⁶¹, čime se smanjuje opskrba drogom, štiti okoliš i potiče socioekonomski razvoj pogođenih regija.

9.4. Ponovno potvrđivanje vodeće uloge EU-a u oblikovanju programa međunarodne politike borbe protiv droga

EU i dalje zagovara multilateralni sustav koji se temelji na međunarodnom pravu i načelima Povelje UN-a⁶². **Zadržat će vodeću ulogu u kreiranju politike UN-a o drogama**, aktivno sudjelujući u radu Komisije za opojne droge i drugih tijelima UN-a čije su aktivnosti usmjerene

⁶¹ Zaključci Vijeća o alternativnom razvoju: „Prema novom shvaćanju alternativnog razvoja i srodnih mjera borbe protiv droge utemeljenih na razvoju – doprinos provedbi zaključaka s izvanrednog zasjedanja Opće skupštine Ujedinjenih naroda iz 2016. i ciljevima održivog razvoja UN-a”, 14338/18, iz studenog 2018.

⁶² Zaključci Vijeća o prioritetima EU-a u Ujedinjenim narodima na 80. zasjedanju Opće skupštine Ujedinjenih naroda, rujna 2025. – rujna 2026., dokument 10491/25, iz lipnja 2025.

na zdravlje, ljudska prava i razvoj. Taj pristup obuhvaća i sudjelovanje u radu multilateralnih tijela kao što je Vijeće Europe.

EU će nastaviti jačati stratešku suradnju s međunarodnim organizacijama, posebno s UNODC-om, vodećim tijelom u okviru sustava UN-a za rješavanje globalnih pitanja povezanih s drogama, Međunarodnim odborom za kontrolu narkotika te Svjetskom zdravstvenom organizacijom i Svjetskom carinskom organizacijom. EU će podupirati i koordinaciju među relevantnim tijelima UN-a kako bi se sveobuhvatno i dosljedno rješavala pitanja povezana s drogama.

Strateški prioritet br. 10: Jačanje koordinacije i strateških partnerstava na razini EU-a

Uvažavajući međusektorsku prirodu politike borbe protiv droga, EU se obvezuje na provedbu takvih politika, uključujući ovu strategiju, na temelju jedinstvenog pristupa na razini cijelog društva. Za to je potrebna bliska koordinacija među institucijama, tijelima, agencijama i državama članicama EU-a uz aktivno uključivanje civilnog društva i aktera iz privatnog sektora. Cilj te suradnje jest ojačati zajedničko djelovanje, maksimalno povećati učinak i osigurati uključiv pristup problemima povezanim s drogom.

10.1. Jačanje koordinacije među institucijama, tijelima, agencijama i državama članicama EU-a

Institucije, tijela i relevantne agencije EU-a moraju **koordinirati svoje aktivnosti** povezane s nedopuštenim drogama, osiguravajući komplementarnost u okviru svojih mandata. Države članice potiču se da usklade svoje aktivnosti s ovom strategijom i u skladu s time dodijele namjenska sredstva. Uvažavajući lokalne i regionalne razlike u pogledu problematike droga, države članice trebale bi u provedbu strategije uključiti **regionalne i lokalne vlasti**. Ta tijela imaju ključnu ulogu jer intervencije prilagođavaju potrebama zajednice i potiču suradnju među dionicima, kao što su zdravstvene službe, tijela za izvršavanje zakonodavstva i organizacije u zajednici, kako bi se poboljšao rad na prevenciji, liječenju i smanjenju štetnih posljedica. Na razini EU-a Odbor regija i Europski gospodarski i socijalni odbor imaju važnu ulogu u razvoju situacije povezane s drogama.

Koordinacija među sektorima, posebno u području zdravstva, sigurnosti i pravosuđa, ključna je na razini EU-a i na nacionalnoj razini. Integrirani pristupi na lokalnoj razini, koji uključuju tijela za izvršavanje zakonodavstva, pravosudna tijela, socijalne i zdravstvene službe, agencije za lijekove i tijela u sektorima kao što su civilno zrakoplovstvo i pomorstvo, mogu poboljšati ishode u području zdravlja i sigurnosti. Ta suradnja u različitim sektorima ključna je za razvoj sveobuhvatnih rješenja za probleme povezane s drogama.

Uspješna provedba ove strategije ovisi o učinkovitom upravljanju i koordinaciji. S obzirom na to da se strategija preispituje i da su utvrđene buduće smjernice, Vijeće EU-a poziva se da uz potporu Komisije izradi **provedbeni okvir**. Tim bi okvirom trebalo jasno utvrditi dionike uključene u provedbu različitih prioriteta te promicati sinergiju i dosljednost među politikama borbe protiv droga na razini EU-a te na nacionalnoj i lokalnoj razini. Nadalje, trebalo bi istražiti načine kojima bi se omogućilo da svaka država članica vodi nacionalnu evidenciju pitanja povezanih s drogama primjenom pristupa koji obuhvaća sve razine vlasti. Time će se poboljšati koordinacija i maksimalno povećati učinak politika na razini EU-a te na nacionalnoj i lokalnoj razini.

Komisija i Vijeće EU-a trebali bi redovito preispitivati provedbu strategije i razmjenjivati informacije s državama članicama. Agencije EU-a kao što su EUDA i Europol pomagat će pri praćenju provedbe strategije. Učinkovito praćenje mjera za borbu protiv droga iziskuje prikupljanje podataka i pokazatelje učinka, a EUDA će proširiti svoj skup alata za evaluaciju politika radi preciznog praćenja napretka i ishoda, čime će se doprinijeti pravodobnoj prilagodbi strategije i postići maksimalna učinkovitost.

10.2. Jačanje smislene suradnje s civilnim društvom

Za učinkovit odgovor politika potrebno je uključiti osobe na koje izravno utječu pitanja povezana s drogama i primijeniti njihova iskustva kako bi se pronašla utemeljena i praktična rješenja. Civilno društvo ključno je za kreiranje politika o drogama na nacionalnoj razini, razini EU-a i međunarodnoj razini. Na razini EU-a Forum civilnog društva o drogama ostaje sastavni dio provedbe strategije. Osim toga, EUDA će u okviru novog mandata poboljšati redovitu suradnju s civilnim društvom.

Na nacionalnoj razini, za oblikovanje i provedbu politika i mjera trebalo bi iskoristiti znanje civilnog društva iz prve ruke o novim trendovima i učinkovitim odgovorima. Odgovarajuća dodjela sredstava za sve usluge povezane s borbom protiv droga i poticanje sudjelovanja civilnog društva ključni su na svim razinama kako bi se podržao sveobuhvatan i uključiv razvoj politika.

10.3. Jačanje javno-privatnih partnerstava u području politike borbe protiv droga

Nedopuštene droge utječu na sve aspekte društva, uključujući radna mjesta, a organizirani kriminal često se infiltrira u zakonito gospodarstvo kako bi se trgovina drogom neometano odvijala. Države članice potiču se na suradnju s privatnim sektorom kako bi se smanjile ponuda i potražnja za drogama te ublažile štetne posljedice. Potaknuta uspješnim rezultatima Europskog saveza luka, Komisija će uspostaviti **bliskije veze s privatnim subjektima**.

Razvoj javno-privatnih partnerstava ključan je za borbu protiv trgovine drogom, infiltracije kriminala i zlouporabe prekursora, posebno u sektorima kao što su poštanske usluge. Ta bi partnerstva trebala ojačati i u području zdravstvene i socijalne reintegracije poticanjem suradnje s privatnim dionicima koji mogu ponuditi inovativnija zdravstvena rješenja. Cilj tog sveobuhvatnog pristupa jest integrirati aktivnosti u svim sektorima kako bi se učinkovito rješavali problemi povezani s drogama.

Ključni prioriteti

Komisija će u suradnji s Vijećem EU-a i državama članicama:

- jačati međunarodni dijalog o drogama s trećim zemljama i regijama, uključujući mjere za jačanje i širenje međunarodnih saveza za suzbijanje sintetičkih droga,
- nastaviti predvoditi sudjelovanje EU-a u provedbi UN-ove politike o drogama te promicati ljudska prava i uravnotežen pristup politici borbe protiv droga.

Komisija će uz potporu agencija EU-a:

- ojačati operativnu suradnju sa zemljama kandidatkinjama i ključnim trećim zemljama i regijama kako bi se riješio problem trgovine drogom,
- zajedno s državama članicama podupirati rad Europske koalicije za borbu protiv droga.

Komisija i države članice trebale bi:

- intenzivirati suradnju s Forumom civilnog društva o drogama,
- promicati javno-privatna partnerstva u području politike borbe protiv droga.

Zaključak

U današnjem nepredvidljivom okruženju povezanom s drogama EU mora proaktivno predviđati prijetnje, sprečavati štetne posljedice i odlučno djelovati kako bi zaštitio zdravlje i sigurnost.

Organizirani kriminal i trgovina drogom ugrožavaju globalnu sigurnost, potiču nasilje, korupciju i nestabilnost u zajednicama, a snažne nove sintetičke droge velika su prijetnja zdravlju. Presudan je odlučan i integriran odgovor u kojem se posebna pozornost pridaje pripravnosti i prevenciji.

Ključno je ojačati strukture javnog zdravstva usmjerene na prevenciju, liječenje, društvenu reintegraciju i smanjenje štetnih posljedica u okviru kontinuuma skrbi. Jednako je važno poboljšati izvršavanje zakonodavstva uz istodobno poticanje partnerstava kojima je dobrobit ljudi na prvom mjestu. Pronalaženje održivih rješenja ključno je za zaštitu naše društvene strukture i pomoć pri utvrđivanju globalnih standarda za naše partnere.

Strategija Komisije pruža sveobuhvatan okvir za koordinirano rješavanje problema povezanih s nedopuštenim drogama te usmjerava dionike da zaštite građane i zajednice od organiziranog kriminala povezanog s drogama i njegovih štetnih posljedica. Zahvaljujući integriranom pristupu ove strategije koji obuhvaća cijelo društvo, povezuju se zdravstvene i sigurnosne politike, čime se povećavaju koristi za zdravlje i poboljšavaju sigurnosne mjere. Komisija sa zanimanjem iščekuje raspravu o tim ključnim pitanjima s Europskim parlamentom i Vijećem.

Za sveobuhvatan odgovor ključno je uskladiti aktivnosti u području sigurnosti i zdravlja, čime se jamči sigurnija i zdravija budućnost za sve.